

Hazánk legnagyobb pincefaluja Szüreti multság Monoron

Hol van Magyarország legnagyobb pincefaluja? Nem Tokajban vagy Villányban, hanem a Budapesttől húsz kilométerre lévő Monoron, ahol október 4-én szüreti vigasságot rendeznek. Pontosan úgy, ahogy azt a hagyomány is diktálja: szüreti felvonulással, táncházzal, és mindenféle mókával fűszerezve. Persze az elmaradhatatlan kellék, vagyis a bor sem hiányozhat. Erről a kiskunsági történelmi borvidékhez tartozó monori pincék gondoskodnak.

A Budapesttől röpké húsz kilométerre lévő monori lankákat régóta díszíti szőlő, lévén hogy az első venyigéket valamikor 1446 táján hozta ide az egri káptalan. Mindezt pedig azért tette, mert a Pest megyei kisváros földbirtokosa lett. Ettől kezdve az egri káptalan monori birtokán a helybéli lakosok művelték a szőlőt egészen a török-dúlásig, amikor is ez a település is elnéptelenedett. Nem sokkal Buda felszabadulását követően, 1696-ban települtek vissza Monorra az első földművesek, akik a szőlőtermesztést ott folytatták, ahol a török dúlása miatt abbamaradt. Így aztán nem csoda, hogy az 1780-ra elkészült első magyarországi részletes katonai térkép a környéken már „szőlővel borított hegyoldalról” tudósít. Az 1799-ben kiadott első magyar nyelvű földrajzi szótár ezt írja: „Monor magyar falu Pest várm.-ben, földes ura az Egri Káptalanbéli Uraság, (...) bora meglehetősen sok terem, úgy mindenféle gabonája is.” Az 1877-es városi monográfiából pedig a következőket tudjuk meg: „A határterület északi része a Cserhát magasabb dombosorán terülő löszös és agyagos. Ennek $\frac{1}{3}$ -a szőlőkkel van kiültetve, és $\frac{2}{3}$ -a szántó. A szőlőhegyek nevei: Mádi-, Lapos-, Strázsa-, Malom-, Forráshegy-, és Völgykút alatti. (...) A határbeli szőlő 389 kat. Hold. (...) A termelt bor a vidék ízletesebb és jobbféle asztali borai közé tartozik, s szintén pénzt hozó cikk, emellett pedig az asztali szőlő eladása is jelentékeny.”

Monoron található Magyarország legnagyobb, egybefüggő pincefaluja. A kisváros mögötti Strázsa hegyi pincefalu nem csak Magyarországon, de Európában is egyedülálló. Az itteni borpincék zöme egyedi igényeket szolgál, azonban egyre több olyan tulajdonos akad, aki már a borturizmussal járó vendéglátásra is berendezkedett. Ennek része az is, hogy Monoron újra felelevenítették a szüreti multságok hagyományát.

A helyi hagyományoknak megfelelően az idei Szüreti Sokadalmat ezúttal is a kisbíró nyitja. Mindez október 4-én, a polgármesteri hivatal épülete előtt lesz, ahol is Aranyi Sándor, a város „saját” kisbírója dobolja ki, hogy a Budapesttől csak néhány kilométerre lévő városban szüreti ünnepséget tartanak.

A hagyományoknak megfelelően idén is a Monori Gazdakör Dózsa György úti székháza előtt gyülekeznek a felvonulók, első állomás pedig a polgármesteri hivatal lesz. A 14 órakor induló menet élén több lovas kocsis fog haladni, amelyből mustot és óbort egyaránt kínálnak majd a közönségnek. Kevesen

tudják, hogy az Alföld legjobb lovaskocsi fajtáját monori kocsinak hívják, lévén hogy ezeket a szekereket itt, Monoron gyártották eleink. Nos, ezeket a mély, homokos alföldi utakon hajdanán futó nagy kerekű monori (vagy körösi) kocsikat is megtekinthetik majd a nézők, akik a népviseletbe öltöző felvonulók ruházatában és tánc tudásában is gyönyörködhetnek. Minderről a Monori Strázsák Néptánc Egyesület gondoskodik. Külön érdekessége és sajátos színfoltja lesz a rendezvénynek a gazdakör által szervezett veterán traktor-felvonulás. Az idős mezőgazdasági gépeket a technika múltja után érdeklődő nagyközönség meg is tapinthatja, hiszen a nap folyamán a városi közkönyvtár parkolójában állomásoznak.

A menet a polgármesteri hivataltól az innen nem messze lévő Nikolett Panzióhoz megy, ahol is az érdeklődők egy hamisítatlan monori leányszöktetésnek lesznek a szemtanúi. A szervezők egyelőre csak annyit árultak el, hogy egy helybéli csikós rabolja el a monori szekéren érkező menyecskét, és csak különböző váltságdíjak ellenében adja vissza. Végezetül este tánc ház is, és szüreti bál is lesz. Ez utóbbi a hagyományoktól eltérően idén már nem a gazdakör székházában, hanem a helyi Vigadó épületének nagytermében lesz. Aki azonban nem akar elmenni az esti bálra, az napközben részt vehet a Kossuth Lajos utcai szabadtéri programokon. Itt népművészeti kirakodó vásár, és színes szabadtéri színpadi programok lesznek. A szervezők külön gondoltak a gyermekekre is, számukra – a délelőtti programok közé illesztve – kézműves játszóházat rendeznek be. A szüreti felvonulás napján délelőtt a Vigadó épületében a Monor Környéki Strázsa Borrend szervezésében a hazai borkultúrával foglalkozó tudományos konferencia lesz, amely nagyjából délig fog tartani. Úgyhogy minden bizonnyal nagy forgatag lesz Monoron október 4-én. De hát ez így is van rendjén, ha a város egy igazi szüreti mulatságot rendez.

A Monori Szüreti Sokadalom részletes programja

8:00-tól félóránként: A Kisbíró, a Maci és egy kecskedudás lány hirdeti a nap programjait a Fő tér és a Piac több pontján.

9.00-tól: Borászati konferencia a Vigadóban

Molnár Eszter előadása

dr. Lahner Zoltán: Borturizmus szerepe a borvidékek fejlődésében c. előadása

9:30-tól: Veterán traktorok és mezőgazdasági gépek bemutatója a Könyvtár előtt.

9:30- kb. 12-13-ig: Játszóház, kézműves foglalkozások és aprók táncháza gyerekeknek a Művelődési Házban (őszi termések, levelek, stb. felhasználásával). Az OTP előtti téren „látványszüret”, a szüreti munkálatok (szőlőhordás puttonnyal, szőlőtaposás dézsában, préseles, mustkóstolás) bemutatása viseletbe öltözött táncosok segítségével.

12:00-tól: Veterán traktorok és mezőgazdasági gépek felvonulása, útvonal: könyvtár, Kossuth L. u., Ady E. u., Dózsa Gy. u., Mátyás király u. és piactéri parkoló.

14:00-tól: Szüreti felvonulás, útvonal: Gazdagkörüi székház (Dózsa Gy. u.), Kossuth L. u., Ady E. u., Móricz Zs. u., Kistói u. Kossuth L. u., Fesztiválcsarnok (Piac tér)

16:00-19:00-ig: Színpadi programok a Fesztiválcsarnokban.

Monori Strázsák Néptáncgyesület	néptánc
Regős Zenekar	népzenei előadás
Fóti Népművészeti Szakközépiskola	néptánc
Orsós Ádám	mesemondás
Viráglányok	néptánc
Kakucs Katalin	népdal csokor
Pálinkás Együttes	népzenei előadás
Gombai Rozmaring Hagyományörző Egyesület	néptánc
Csernus Anna, Kiss Andrea	népdal csokor
Viráglányok	néptánc
Tücsök Citera Trió	népzenei előadás
Őszirózsák Néptáncsoport	néptánc
Lármafa Együttes	népzenei előadás
Orsós Ádám	mesemondás
Viráglányok	néptánc
Artz Emese	népdal csokor

19:00-tól: Lévai Joli, Márton András, Virág Gergő + Burai Sándor és népzeneikora Bordalok összeállítása a Fesztiválcsarnokban (piac csarnokban).

18:00-tól: Szüreti Táncház a Művelődési Házban. Közreműködik a Kóborzengő és Pálinkás zenekar.

20:00-tól: Szüreti bál a Vigadóban.